

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

OTSUS
isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
nr 2.2.-1/26/4-2

Otsuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni jurist Anu Suviste

Otsuse tegemise aeg ja koht 09.02.2026 Tallinnas

Taotluse esitaja Mart Uusjärv
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 5 alusel Andmekaitse Inspektsioon otsustab:

- 1. kooskõlastada andmesubjektide nõusolekuta isikuandmete töötlemine teadusuuringus "Eesti laste heaolu kontseptuaalse mudeli loomine ja selle indikaatorite väljatöötamine" 16.01.2026 taotluses kirjeldatud viisil ja mahus ning tingimusel, et on koostatud andmekaitseplaneerimine mõjuhindang ja arvestatud otsuses toodud märkustega;**
- 2. Sotsiaalministeeriumil esitada andmesubjekti nõusolekuta töödeldavate algandmete hävitamisakt või kinnituskiri algandmete kustutamise kohta vastavalt taotluse punktile 10.3. hiljemalt 31.03.2027.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Otsuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie haldusmenetluse seaduse § 71 lõikes 1 sätestatud korras või esitada kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud korras.

TAOTLUSE ESITAJA SELETUS JA KINNITUSED:

Esitatud otsuse lisades:

- Lisa 1. Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
- Lisa 2. Andmekoosseis EUROMOD, ESU, ETU, KOU

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED JA SELGITUSED:

- IKS § 6 lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspektsioon kontrollib enne nimetatud isikuandmete töötlemise algust selles paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist, välja arvatud juhul, kui poliitika kujundamiseks tehtava uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad õigusaktist.

2. IKS § 6 lõikes 3 on nimetatud tingimused, mida tuleb hinnata enne, kui hakatakse uuringus andmesubjekti nõusolekuta tema isikuandmeid tuvastamist võimaldaval kujul töötlemata. Üheks tingimuseks on, et andmetöötluse eesmärgid ei ole saavutatavad peale tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist. Inspeksioon nõustub, et pärast isikute tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist oleks andmetöötluse eesmärkide saavutamine ebamõistlikult raske. Lisaks on taotluse esitaja hinnanud ja välja toonud ülekaaluka avaliku huvi ning kinnitanud, et töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta isikute kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemääraselt andmesubjektide õigusi.
3. Andmekaitse Inspeksioon nõustub, et laste heaolu kontseptuaalse mudeli loomine ja selle indikaatorite väljatöötamine saab toimuda IKS § 6 lõike 5 alusel läbiviidava uurimisprojekti raames. Kuid inspeksioon juhib tähelepanu, et mudeli kasutuselevõtuks ja edasipidiseks kasutamiseks tuleb luua sobiv õiguslik alus, kuna sellisel juhul ei ole enam tegemist uuringuga.
4. Isikuandmete kaitse üldmääruse¹ (IKÜM) artikli 5 lõike 1 punktide b ja c kohaselt tuleb isikuandmete töötlemisel tagada, et isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel, neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus ning isikuandmed on asjakohased, olulised ja piiratud sellega, mis on vajalik nende töötlemise eesmärgi seisukohalt. Teisisõnu võib isikuandmeid töödelda konkreetse eesmärgi täitmiseks minimaalselt vajalikus ulatuses. Andmekaitse Inspeksioon juhib tähelepanu, et juhul, kui uuringus osalemise kutse edastamiseks koostatakse sobivatest isikutest nimekirjad või andmestikud, tuleb andmetöötlus lõpetada (nimekirjad kustutada), kui vajalik hulk osalejaid on värvatud.
5. Andmekaitse Inspeksioon selgitab, et isikuandmete töötlemisel nõusoleku alusel tuleb isikuandmete vastutaval töötlejal tagada, et nõusolek vastaks täielikult IKÜM artikli 7 ja artikli 4 punkti 11 nõuetele, arvestades põhjenduspunkti 32. Kehtiva nõusoleku eeldusteks on muu hulgas nõusoleku konkreetsus ja teadlikkus. See tähendab, et informeeritud nõusoleku andmiseks peab isikule olema esitatud kogu teave teadliku otsuse tegemiseks, sh isikuandmete töötlemise konkreetne eesmärk, aga ka töötlemise kestus (säilitamise aeg). Teadusuuringute kontekstis võimaldab IKÜM nõusoleku konkreetsuse ja üksikasjalikkuse osas teatavat paindlikkust (nt dünaamilise nõusoleku kasutamist), kuid ei leevenda nõusoleku kehtivuse tingimusi².
6. Käesolevas uuringus töödeldakse ulatuslikult andmesubjekti nõusolekuta isikuandmeid, näiteks EUROMOD-i andmete töötlemisel on sihtrühmaks terve Eesti elanikkond, valim suurusega 1,3 miljonit. IKÜM art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmarke arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub füüsiliste isiklike aspektide süstemaatiline ja ulatuslik hindamine, mis põhineb automaatsel isikuandmete töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil, ja millel põhinevad otsused, millel on füüsilise isiku jaoks õiguslikud tagajärjed või mis samaväärselt mõjutavad oluliselt füüsilist isikut, samuti ka eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine.

Inspeksiooni koostatud isikuandmete töötleja üldjuhendis³ on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus. Samuti on toodud näiteid suure ohu kohta.

¹ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) 2016/679](#), 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

² Euroopa Andmekaitseinspektsiooni [Suunised 05/2020 määruse \(EL\) 2016/679 kohase nõusoleku kohta](#) Versioon 1.1 Vastu võetud 4. mail 2020, punkt 7.2.

³ [Isikuandmete töötleja üldjuhend | Andmekaitse Inspeksioon](#) 5. ptk ja Lisa 1

Juhendis on viidatud suunistele⁴, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut. Arvestades uuringu andmetöötlemise mahtu, tuleb isikuandmete vastutaval töötlejal läbi viia isikuandmete töötlemise mõjude hindamine.

7. Taotluse punkti 11 kohaselt teavitatakse isikuid uuringuga seotud isikuandmete töötlemisest Sotsiaalministeeriumi kodulehel käimasolevate uuringute rubriigis, lisatud on viide Sotsiaalministeeriumi üldistele andmekaitsetingimustele. Isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjektide isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlemisest. Andmekaitse Inspeksioon juhib tähelepanu, et uuringust teavitamisel tuleb tagada kogu eelnimetatud sätetes nõutud teabe esitamine, mis ei pruugi olla täidetud uuringu teabe ja asutuse üldiste andmekaitsetingimuste avalikustamisega.
8. Andmekaitse Inspeksiooni koostööst isikuandmete töötlemiseks poliitika kujundamise uuringus kehtib tingimustel, mis on toodud 16.01.2026 inspeksioonile esitatud taotluses ja käesolevas otsuses.
9. Kui uuringu taotluses esitatud tingimused muutuvad, tuleb sellest inspeksiooni teavitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste

jurist

peadirektori volitusel

Lisad:

1. Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
2. Andmekoosseis EUROMOD, ESU, ETU, KOU

---

⁴ Direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 alusel asutatud töörühma [Suunised, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut ja selle kindlaksmääramist, kas isikuandmete töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt suur oht“ vastavalt määrusele \(EL\) 2016/679](#) Vastu võetud 4. aprillil 2017